

I det hele taget bærer bogen i høj grad præg af forfatterens og udgiverens dybe forelskelse i de gamle træskibe.

Henrik Fode

Ole Brage (red.): *Lokalhistorisk filmvejviser*. (Bibliotekscentralens Forlag, 1980). 246 s.

Lokalhistorisk filmvejviser er udgivet med baggrund i den række indsamlingskampagner for gamle billeder og film, der under Danmarks Radios filmarkivar Ole Brages ledelse har fundet sted i 1970'erne. Resultatet har været imponerende. Mere end 1300 film fra århundredskiftet til de seneste år er registreret i ca. 1825 indførsler, idet film fra spredte lokaliteter er optaget alle konstaterede steder. Den generelle indgangskode er Indenrigsministeriets kommunenummerfortegnelse. Desuden er angivet optagelsesår, spilletid, sort/hvid eller farve, eventuel lyd, indholdsreferat samt den ejende institutions eller privatpersons navn. For institutionernes vedkommende er der også en særlig adressefortegnelse. Registeret bag i bogen, der henviser til kommunenummer og årstal, er et kombineret sag- og navneregister, der dog er baseret på de modtagne oplysninger og ikke på redaktørens gennemsyn af hver film – der også tidsmæssigt ville have været umuligt at overkomme.

Bogen påstås at henvende sig til lokalhistorikere, forskere, lærere og foredragsholdere, der ønsker at anvende film til belysning af den nyere historie. Henvendelsen er god nok, men anvendelsen synes mere tvivlsom. Et overvældende antal er – og det er da af sikkerhedsgrunde forståeligt – undtaget fra udlån. Alligevel må det i høj grad anbefales interesserede at stifte bekendtskab med kataloget. Det er en in-

spirerende, tids- og emnemæssig lang vandring i vor egen, vore forældres og bedsteforældres tid, og selv om adskiligt ikke er kommet med, er det alligevel glædeligt, at så mange har sanset at fæstne så meget på den i de første årtier så spændende celluloidstrimmel.

Finn H. Lauridsen

H. P. Clausen og Jørgen Paulsen: *Augustenborgerne. Slægt – Slotte – Skæbne*. (Historisk Samfund for Als og Sundeved, 1980). 350 s. Ill.

Ordet »Augustenborgerne« har ikke nogen god klang i vor historie. Dertil minder det for meget om danskerhad og forræderi. Men en sådan dom er lidt for summarisk. Augustenborgerne repræsenterede mere end dynastiske stridigheder og intriger mod det danske monarki.

Derfor er det en ypperlig idé, det historiske samfund for Als og Sundeved har fået ved at overtale to eksperter som professor H.P. Clausen og museumsdirektør Jørgen Paulsen til at udarbejde dette statelige værk.

Jørgen Paulsen har taget sig af slægten og slottene. Det er blevet en meget fascinerende skildring af denne fyrsteslægt, der tog sin begyndelse i 1651 ved hertug Ernst Günthers ægteskab med prinsesse Augusta af Lyksborg. Slægten uddøde i 1931.

Allerede i det første afsnit møder vi en række repræsentanter – ikke mindst kvindelige – der er værd at stifte bekendtskab med på grund af deres menneskelige egenskaber. Der var således hertuginde Charlotte Amalie Wilhelmine, som i 1762 blev gift med hertug Frederik Christian I (1721-94), med hvem hun levede i et smukt, men kortvarigt ægteskab, da hun døde i 1770 kun 26 år gammel. Hendes mand byggede det prægtige Augustenborg Slot.